



Odślonięto tablicę upamiętniającą Polską Komisję Likwidacyjną

2018-10-30

W poniedziałek, 29 października, na dziedzińcu pałacu Wielopolskich przy pl. Wszystkich Świętych, została odsłonięta tablica upamiętniająca powołanie w Krakowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej. Tablicę odsłonił prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Odsłonięcie tablicy to wydarzenie towarzyszące konferencji popularnonaukowej „Krakowscy ojcowie polskiej niepodległości”, która odbywa się w dniach 29-30 października. Uroczystość wpisuje się w projekt „Wyzwolona” realizowany z okazji obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

W odsłonięciu tablicy oprócz prezydenta miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego wzięli udział: przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider, dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Michał Niezabitowski oraz sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Kazimierz Barczyk.

– Odsłaniamy tablicę poświęconą powołaniu w Krakowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej. Prawie równo 100 lat temu, bo 28 października, zbrali się w tym gmachu posłowie i podjęli decyzję o powołaniu organu, który miał za zadanie zlikwidowanie władzy zaborczej. Ustalili, że od tej pory ziemie zaboru austriackiego należą do państwa polskiego. Na stolicę odradzającego się państwa wybrano Kraków. Na czele Komisji stanął Wincenty Witos i znani politycy – Ignacy Daszyński, Włodzimierz Tetmajer – powiedział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

– To ważne, że przywracamy pamięć tym wydarzeniom – podkreślił dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Michał Niezabitowski i dodał, że „Polska Komisja Likwidacyjna budowała nową historię”. Przypomniał także jej działalność i rolę.

Tablica zlokalizowana jest na elewacji zachodniej pałacu Wielopolskich od strony dziedzińca (na prawo od istniejących tablic).

Polska Komisja Likwidacyjna została powołana do życia 28 października 1918 r. w sali obrad pałacu Wielkopolskich przez polskich posłów do parlamentu austriackiego. 31 października przejęła pełnię władzy w Krakowie. To był pierwszy lokalny rząd, który miał odbudować struktury państwowe na terenach Galicji i Śląska Cieszyńskiego. W skład Komisji weszły wszystkie stronnictwa, zarówno lewicowe, jak i endeckie. Główną rolę odegrały: Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”, Polska Partia Socjaldemokratyczna i Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne. Na czele Polskiej Komisji Likwidacyjnej stanął przywódca PSL „Piast” Wincenty Witos. Do zadań Komisji należało przejmowanie władzy z rąk austriackich oraz prowadzenie przygotowań do połączenia Galicji i Śląska Cieszyńskiego z resztą ziem polskich. Została rozwiązana w 1919 r. dekretem Józefa Piłsudskiego i zastąpiona przez Komisję Rządzącą dla Galicji, Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy.